

Uitvoerbaarheid en effectiviteit van cognitieve gedragstherapie voor jeugdigen in rouw plus ouderbegeleiding: een pilot studie met een multiple baseline design.

Gepubliceerd: 19-02-2008 Laatste bijgewerkt: 10-05-2024

De hoofddoelstelling van dit onderzoeksproject is om een laagdrempelige, preventieve cognitief-gedragstherapeutische interventie plus ouderbegeleiding voor kinderen in rouw en hun ouder(s) te toetsen op uitvoerbaarheid en een eerste indruk te...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON31798

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

CGT voor jeugdigen in rouw: een multiple baseline studie

Aandoening

- Overige aandoening

Synoniemen aandoening

gecompliceerde rouw, Problematische rouw

Aandoening

rouwgerelateerde klachten

Betreft onderzoek met
Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universiteit Utrecht

Overige ondersteuning: Zon-MW programma Zorg voor Jeugd (1e ronde: vroegtijdige signalering en interventies)

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Cognitieve gedragstherapie, Jeugdigen, Preventie, Rouw

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Er zal een eerste indruk worden verkregen van de effectiviteit van de behandeling door de uitkomstmaten te bestuderen: het verminderen van rouwgerelateerde klachten, gedragsproblemen, depressieve symptomen en post traumatische stress reacties. Daarnaast zal de uitvoerbaarheid voor zowel kinderen, ouders als de behandelaars bepaald worden aan de hand van enkele vragen.

Secundaire uitkomstmaten

nvt

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

In Nederland verliezen jaarlijks duizenden kinderen een eerstegraads familielid (een ouder, broer of zus). Uit onderzoek is gebleken dat deze kinderen een verhoogde kans hebben op het ontwikkelen van problemen. Vroegtijdige identificatie en behandeling van kinderen die mogelijk vastlopen in de verwerking van verlies is daarom wenselijk. Uit onderzoek bij volwassenen en bij kinderen is gebleken dat rouwproblematiek zich onderscheidt van depressiviteit en angst. Bij volwassenen is voorts aangetoond dat

rouwproblematiek vraagt om specifieke (op de rouw gerichte) interventies. Dergelijk onderzoek is bij kinderen nog niet gedaan. Het is daarom aannemelijk dat rouwproblematiek bij kinderen niet tijdig wordt onderkend en niet adequaat wordt behandeld. Het onderhavige, voorgestelde onderzoeksproject is erop gericht deze lacune op te vullen.

Doel van het onderzoek

De hoofddoelstelling van dit onderzoeksproject is om een laagdrempelige, preventieve cognitief-gedragstherapeutische interventie plus ouderbegeleiding voor kinderen in rouw en hun ouder(s) te toetsen op uitvoerbaarheid en een eerste indruk te krijgen van de effectiviteit.

Onderzoeksopzet

Er wordt een multiple base-line design gehanteerd. Er wordt begonnen met een voormeting, vervolgens vinden er baselinemetingen plaats en metingen aan het eind van iedere sessie en ten slotte is er een nameting.

Baseline metingen vinden plaats om het *baseline niveau* van rouwreacties te bepalen en veranderingen in rouwreacties voor aanvang van de interventie uit te sluiten. Kinderen worden at random toegewezen aan drie verschillende baselinecondities, waarin men gevraagd wordt om respectievelijk 3, 5, of 7 weken eenmaal per week een korte Rouw Checklist invult waarop de intensiteit van enkele rouwreacties gescoord dienen te worden. Deze rouwreacties corresponderen met voorgestelde criteria voor Gecompliceerde Rouw (Prigerson et al., 2007). Omdat de start van de behandeling niet afhangt van de baselineperiode, worden alternatieve verklaringen voor veranderingen in rouw (zoals cyclische invloeden en regressie naar het gemiddelde) minder waarschijnlijk.

Na de baseline periode start de interventie. Gedurende de interventie vult het kind ook bij iedere sessie de Rouw Checklist in. Daarnaast vullen cliënten (kind en ouder[s]) en de behandelaar aan het eind sessie enkele vragen in met betrekking tot de uitvoerbaarheid van die sessie; let wel de behandelaar vult dit in voor zowel de sessies met het kind als de sessies met de ouder[s], terwijl het kind en de ouder alleen deze vragen beantwoorden na afloop van hun eigen sessie.

Na afloop van de behandeling vindt één nameting plaats (meting 3).

Inschatting van belasting en risico

De vragenlijsten die gebruikt worden zijn weinig belastend, vragen een geringe tijdsinvestering en zijn weinig riskant. Veel van de instrumenten worden momenteel standaard in de praktijk gebruikt. Met de overige instrumenten is (veel) ervaring opgedaan in het kader van wetenschappelijk onderzoek. Daarbij geldt dat de vragenlijsten zullen worden afgenomen door speciaal getrainde onderzoeksassistenten en zal bij de afname rekening worden gehouden met de

individuele client.

De bovengenoemde belasting en risico's wegen niet op tegen het voordeel dat met behulp van dit onderzoek een interventie ontwikkeld wordt voor kinderen en jongeren die een verhoogd risico hebben voor het ontwikkelen van ernstige psychopathologie.

Contactpersonen

Publiek

Universiteit Utrecht

Postbus 80140
3508 TC Utrecht
Nederland

Wetenschappelijk

Universiteit Utrecht

Postbus 80140
3508 TC Utrecht
Nederland

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Adolescenten (12-15 jaar)
Adolescenten (16-17 jaar)
Volwassenen (18-64 jaar)
Kinderen (2-11 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Kinderen in leeftijd tussen 8 en 18 jaar; thuiswonend; tussen de 6 tot 12 maanden geleden geconfronteerd met het verlies van moeder, vader, zus of broer; score van minimaal 40 op de RVL-K of RVL-J; aanwezigheid van een hulpvraag in relatie tot de verwerking van het verlies

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Ernstige suïcide ideatie bij het kind of de ouder(s); het gelijktijdig ontvangen van andere psychosociale hulp; alcohol- of drugs-misbruik bij ouders of kinderen; aanwezigheid van mentale retardatie, Autisme, of en gedragsstoornis (ODD, CD) of ernstige ADHD bij het kind.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Preventie

Deelname

Nederland

Status: Werving gestopt

(Verwachte) startdatum: 26-09-2008

Aantal proefpersonen: 6

Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 19-02-2008

Soort: Eerste indiening

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL20025.041.07